

REGULAMIN PORZĄDKOWY W LABORATORIUM **TECHNIKI WYSOKICH NAPIĘĆ** Z UWZGLĘDNIENIEM PRZEPISÓW BHP

1. W laboratorium Wysokich Napięć należy zachować szczególne środki ostrożności ustalone dla ochrony zdrowia i życia osób zatrudnionych przy wysokim napięciu.
2. Wstęp do laboratorium w czasie trwania ćwiczeń jest dozwolony tylko **dla osób uczestniczących w zajęciach**.
3. Ćwiczenia studenckie odbywają się w grupach 2÷3 osobowych. **Jednoosobowe wykonywanie pomiarów jest niedopuszczalne.** Opuszczanie stanowiska laboratoryjnego – nawet chwilowe – jest dopuszczalne tylko z ważnych przyczyn po uprzednim wyłączeniu napięcia oraz uziemieniu układu. Na opuszczenie laboratorium konieczne jest uzyskanie zgody prowadzącego zajęcia.
4. Warunkiem dopuszczenia do wykonywania ćwiczenia jest znajomość podstawowych zagadnień teoretycznych dotyczących danego ćwiczenia. Sprawdzenie wiadomości odbywa się przed rozpoczęciem ćwiczenia lub w trakcie jego wykonywania
 - 4.a) Zaliczenie ćwiczenia następuje na podstawie:
 - a) wykazania się podstawowymi wiadomościami,
 - b) wykonanie wskazanych pomiarów i obliczeń,
 - c) złożenie w wyznaczonym terminie sprawozdania.
 - 4.b) Zaliczenie laboratorium wymaga zaliczenia ćwiczeń zgodnie z obowiązującym harmonogramem.

Dwukrotne nieusprawiedliwione opuszczenie ćwiczeń powoduje skreślenie z listy ćwiczących. W wyjątkowych przypadkach np. choroby, ćwiczenie może być odrobione w terminie dodatkowym. Każda grupa przygotowuje w trakcie pomiarów jeden wspólny protokół, który powinien mieć formę umożliwiającą bieżącą ocenę przebiegu ćwiczenia i orientacyjną ocenę wyników.
5. Sprawozdanie powinno być wykonane starannie i przejrzyście, z podaniem zasadniczych wyników pomiarów, wniosków i uwag. Do sprawozdania należy dołączyć protokół pomiarów.
6. Wstępnym warunkiem przystąpienia do pracy przy wysokim napięciu jest właściwe przygotowanie układu pomiarowego. Obejmuje ono wykonanie następujących czynności:
 - a) dokładne zaznajomienie się ze schematem układu,
 - b) sprawdzenie rzeczywistego układu połączeń szczególnie po stronie wysokiego napięcia,
 - c) sprawdzenie ciągłości i stanu złączeń przewodów uziemiających,
 - d) rozmieszczenie urządzeń wysokiego napięcia z zachowaniem odpowiednich odstępów od ścian, elementów uziemionych i innych przedmiotów pod napięciem,
 - e) usunięcie z pola wysokiego napięcia wszelkich zbędnych przedmiotów,
 - f) ustalenie i zabezpieczenie granic pola wysokiego napięcia.
7. Przygotowanie i sprawdzenie układu powinno być dokonane przez ćwiczących i zatwierdzone przez prowadzącego zajęcia bezpośrednio przed rozpoczęciem pomiarów i po każdej zmianie układu wysokiego napięcia.
8. Bezpośrednio przed włączeniem napięcia należy sprawdzić gotowość do pracy osób współpracujących i prawidłowość nastawienia aparatury. W szczególności należy ustalić, czy nikt nie znajduje się w polu wysokiego napięcia, czy został ustalony zakres czynności poszczególnych osób oraz czy osoby te znajdują się na wyznaczonych stanowiskach. Należy ponadto sprawdzić czy przenośny uziemiacz został zdjęty z zacisku wysokiego napięcia oraz czy regulator napięcia znajduje się w położeniu zerowym.
9. Włączenie napięcia musi być poprzedzone ostrzeżeniem wszystkich osób współpracujących przy danym stanowisku pomiarowym. Uprzedzenia tego dokonuje osoba kierująca grupą przez wyraźne, głośne oświadczenie: "**Uwaga! Włączam napięcie.**". Brak zastrzeżeń w ciągu 2÷3 sekund należy uznać za wyrażenie zgody: upoważnia to do włączenia wysokiego napięcia.

10. W trakcie działania układu wysokiego napięcia osoba obsługująca łączniki musi być gotowa do natychmiastowego wyłączenia napięcia w przypadku wystąpienia zagrożenia obsługi lub aparatury. Układ należy wyłączyć także natychmiast po wystąpieniu przeskoaku na iskierniku badanym lub pomiarowym. Wyłączenie napięcia musi być dokonane przed sprowadzeniem regulatora napięcia do położenia zerowego.
11. Wejście na pole wysokiego napięcia jest dozwolone po wyłączeniu napięcia. Wyznaczona w grupie osoba **po osobistym sprawdzeniu, że napięcie zostało wyłączone**, wchodzi na pole wysokiego napięcia i dokonuje uziemienia zacisków wysokiego napięcia za pomocą przenośnych uziemiaczy. Dopiero po uziemieniu obwodów wysokiego napięcia na pole wejść mogą inne osoby z grupy.
12. **Manipulacje w obwodzie wysokiego napięcia są dozwolone po założeniu przenośnego uziemienia na zacisk wysokiego napięcia !!!**
13. **W razie nieszczęśliwego wypadku należy natychmiast wyłączyć napięcie, i udzielić pierwszej pomocy.**
14. **W razie wybuchu pożaru wyłączyć napięcie, zachować spokój i gasić urządzenia gaśnicami znajdującymi się w laboratorium.**
15. Po zakończeniu ćwiczeń należy wyłączyć i uziemić urządzenia, uporządkować stanowisko i zgłosić fakt ukończenia prowadzącemu. Pomieszczenie laboratorium można opuścić tylko po uzyskaniu jego zgody.
16. Przyjęcie regulaminu do stosowania studenci stwierdzają podpisem na deklaracji wg poniższego wzoru:

“Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z zagadnieniami BHP obowiązującymi w Laboratorium Wysokich Napięć. Stwierdzam przyjęcie do stosowania regulaminu ćwiczeń w laboratorium. Oświadczam, że znane mi jest niebezpieczeństwo związane z pracą pod napięciem i skutki nieprzestrzegania przepisów bezpieczeństwa dla mnie, osób współpracujących oraz urządzeń laboratoryjnych”.

Kierownik Katedry
prof. dr hab. inż. Andrzej Sowa